

Det ingen tror skjer – om kvinnelige overgripere

Tone Bremnes

Myter om seksuelle overgrep fra kvinner

- Forgriper seg ikke seksuelt på små barn
- Forgriper seg bare på gutter
- Kvinner som misbruker er tvunget av en mann eller psykisk syke
- Misbruk av kvinner er mindre skadelig enn seksuelt misbruk fra menn

Hvorfor er det så vanskelig å tro
at kvinner kan forgripe seg
seksuelt på barn?

Hva vi ser er preget av hva vi forventer å se

- Vi tror at kvinnelige overgripere er sjeldne eller ikke eksisterer, derfor ser vi dem ikke
- Morsrollen
- Arven etter Freud
- Stor toleranse for fysisk nærhet mellom kvinner og barn – påvirker definisjonen av handlingen

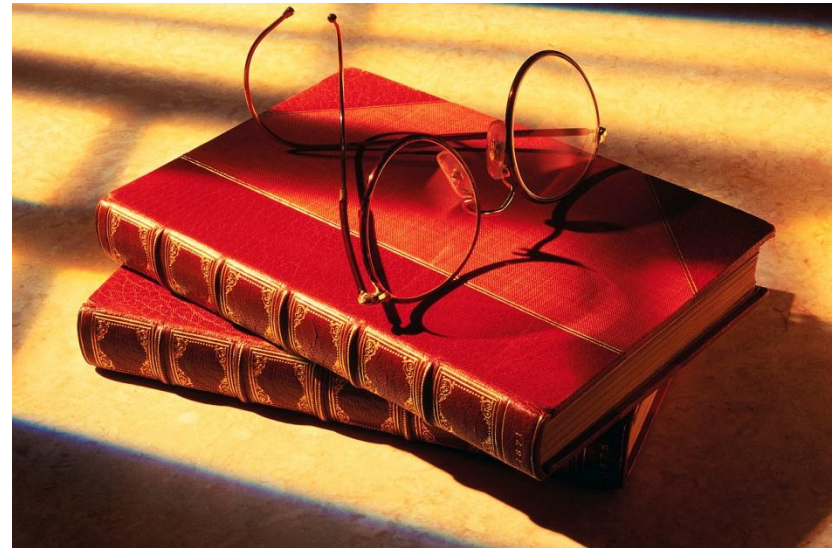
Gutter og menn som ofre

- Vanskelig å se gutter og menn som ofre
- Normative forventninger til mannsrollen – et hinder for å anmelde
- Kroppens respons – et uttrykk for samtykke
- Forventning til egen rolle som erobrer og forfører
- Samfunnets syn på mannlig seksualitet kan gjøre det vanskelig å definere seg som overgrepsoffer

Masteroppgave 2009

”Seksuelle overgrep fra kvinner”

- Bakgrunn for oppgaven
- Lite forskning på kvinner
- Intervjuer med 12 informanter

Hvem var informantene?

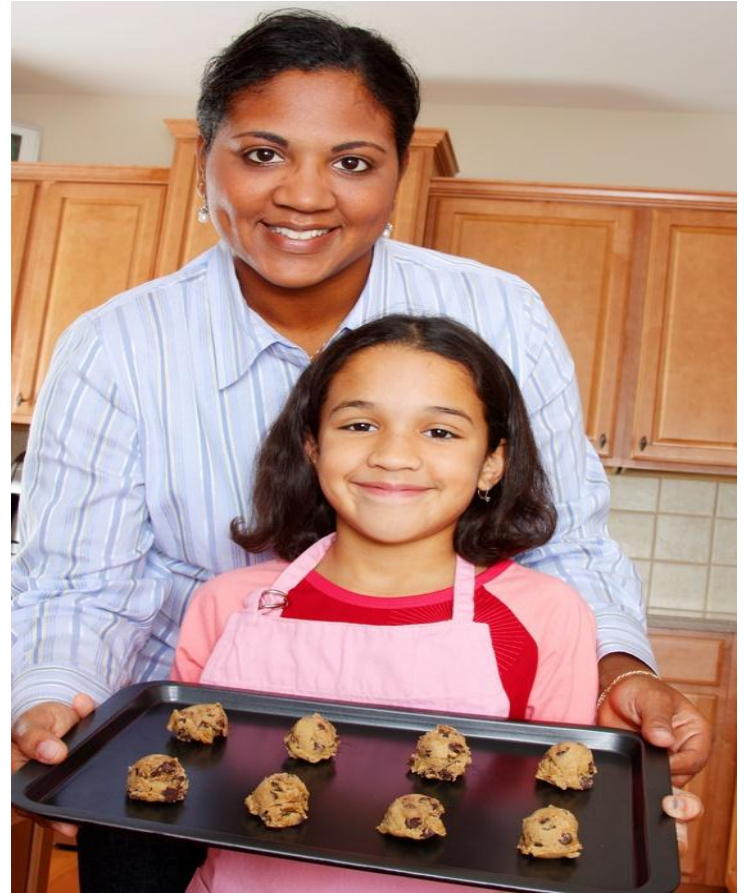
- Intervjuet 5 menn og 7 kvinner
- Informantene var barn på 50-80 tallet
- Alle beskrev en barndom med vanskelige familieforhold, følelesmessig kulde og ensomhet.

Hvem var overgriperne?

Mor

- 9 av 12 overgrepssatts av mor
- Mødrene fremsto ofte som "gode mødre"
- Alle samfunnslag

Mor og far

- 3 informanter utsatt for begge foreldre

Andre kvinner (og menn)

- Kjente (bestemor, barnevakt, nabolaget)
- Ukjente
- Pedofilt nettverk – rituelle overgrep

Overgrepene

- Ikke aldersadekvat vasking
- Klyster
- Eksponering
- Verbale
- Orale
- Samleie
- Voldtekt
- Penetrering med gjenstander
- Tortur

Overgrep fra mor

- Alle former for overgrep
- Kompleksiteten i overgrepssituasjonen
  - ofrene følte at de under overgrepene ble sett og fikk nærhet
- Dynamikken i en familie med overgrep
- Fysisk og psykisk vold
- Skam - tok skylden på seg selv
- Fortregning

Tegn på at noe var galt

- Mange tegn på mistilpassning: uro, konsentrasjonsvansker, fysiske skader, dårlige tenner, psykisk sykdom, aggresjon, tidlig rusbruk, selvmordsforsøk, isolasjon, rømning, avhengighetsproblematikk, selvskading

”Jeg hadde ingen gårdsdag, ingen morgendag. Alt dreide seg om å overleve her og nå”.

Makt/avmakt

- Mødrenes makt i familien
- Fedrene ofte fraværende
- Mødrene fremsto som velfungerende og som "gode mødre"
- Truet med barnevernet
- Ingen trusler nødvendig – barnet forsto at det ikke skulle snakkes om

Makt/avmakt

- *Jeg sa til faren min at jeg liker ikke at mamma tar på meg. Når et barn sier noe slikt, kan du gange det med 100. Et barn sier det lille hun kan. Faren min gjorde ingen ting. Han bor fremdeles sammen med henne.*
- Skole/psykolog/DPS
- Foreldrenes makt hindret videre utredning
- Lite/ingen kunnskap i behandlingsapparatet

Hvordan sluttet overgrepene?

- Puberteten
- Psykisk sykdom
- Flyttet hjemmefra

Forklaringer i voksenalder

- Bedre å bruke sønnen enn å ta seg en elsker – mindre sjanse for å bli oppdaget
- Moren vedkjente seg ikke egen seksualitet – hadde sex med barna i stedet for med faren
- Psykopat
- Psykisk syk
- Ønsket å krenke/ bryte ned all motstand
- Ville vise makt
- Gjentok egen overgrepserfaring

Hva gjør overgrep fra kvinner spesielt?

- Skam
- Stigmatiserende
- Lite kjennskap til overgrep fra kvinner
- Stort avvik fra de stereotype forestillingene om mødre/kvinner
- For jentene var det ekstra krenkende å bli misbrukt av eget kjønn
- Guttene forsøkte å skape "mening" ut fra et kjønnsperspektiv

Konfrontasjon/tilgivelse/anmeldelse

- Mødrene som ble konfrontert – avviste anklagene
- Ingen imøtekommenhet/unnskyldning
- Anmeldelse - foreldelse
- Politiet

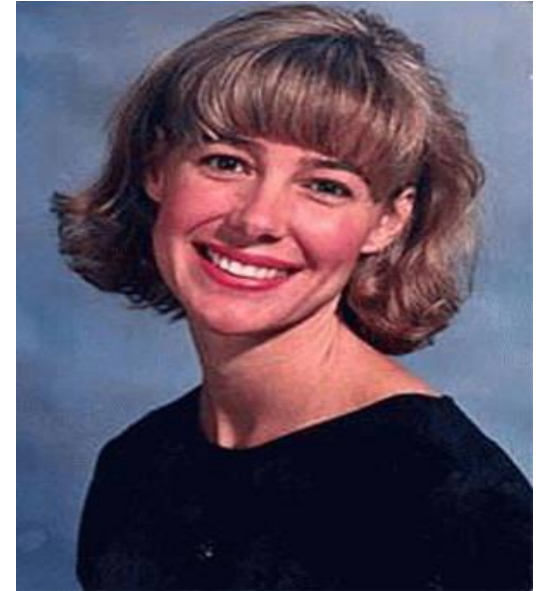
Hvorfor dømmes så få kvinner?

- Ofrene vegrer seg for å anmelde
- Siling gjennom rettssystemet
- Holdning i rettssystemet
- Foreldelse

Fem kategorier kvinnelige overgripere:

- Kjæreste
- Forførerinnen
- Pedofil
- Hjelperen
- Tvang
- Ref William Carsson, 2006

Mary Kay Letourneau

Hvem er overgriper?

